

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 183/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Davidom Vöröšom, advokátom, Landererova 8, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2TdoV/8/2021 z 8. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2TdoV/8/2021 z 8. novembra 2023 (ďalej len „namietané štvrté dovolacie rozhodnutie“). Žiada tiež ústavný súd o zrušenie označeného rozhodnutia a vrátenie veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a tiež o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v rámci odvolacieho konania rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4To 2/2008 z 30. októbra 2008 (ďalej len „prvý odsudzujúci rozsudok“) uznaný vinným zo spáchania trestného činu podvodu. Dovolanie sťažovateľa uplatnené proti tomuto rozhodnutiu bolo odmietnuté uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2TdoV/14/2014 z 12. februára 2015 (ďalej len „prvé dovolacie rozhodnutie“), ktoré však bolo zrušené nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 302/2015 zo 4. novembra 2015 a vec bola vrátená dovolaciemu súdu na nové konanie. Najvyšší súd následne o podanom dovolaní znova rozhodol uznesením sp. zn. 2TdoV/19/2015 z 28. februára 2017 (ďalej len „druhé dovolacie rozhodnutie“), ktorým prvý odsudzujúci rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na nové konanie. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 16T/1/2017 zo 16. marca 2018 (ďalej len „druhý

odsudzujúci rozsudok“) uznal opäť sťažovateľa vinným zo spáchania uvedeného trestného činu, kde podané odvolanie sťažovateľa bolo zamietnuté uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5To 7/2018 z 27. septembra 2018 (ďalej len „odvolacie rozhodnutie“). Sťažovateľ napadol odvolacie rozhodnutie najvyššieho súdu dovolaním, ktoré bolo odmietnuté uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2TdoV/9/2019 z 5. októbra 2020 (ďalej len „tretie dovolacie rozhodnutie“). Opätovné dovolanie sťažovateľa z 10. marca 2021, ktoré sťažovateľ proti odvolaciemu rozhodnutiu najvyššieho súdu podal, bolo napokon odmietnuté namietaným štvrtým dovolacím rozhodnutím najvyššieho súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ, kopírujúc dovoláciu argumentáciu, ktorú uplatnil v poslednom dovolaní z 10. marca 2021 a ktorá bola predmetom prieskumu namietaného štvrtého dovolacieho rozhodnutia, dôvodí, že postupom najvyššieho súdu boli porušené všetky jeho označené práva, keď sa najvyšší súd zjavne nesprávne vysporiadal s jeho dovolacími námietkami, čo viedlo k odmietnutiu jeho dovolania pre nesplnenie dovolacích dôvodov. V dovolaní sťažovateľ podľa svojho vyjadrenia namietal nezákonné zloženie senátu prvostupňového krajského súdu, konanie sudcom prvostupňového krajského súdu, ktorý mal byť vylúčený z prejednávania jeho trestnej veci, konanie sudcom odvolacieho súdu, ktorý mal byť vylúčený z prejednávania jeho trestnej veci pre pomer k dozorovému prokurátorovi, nerozhodnutie o ním uplatnenej námietke zaujatosti, porušenie práva na obhajobu nezachovaním lehoty na prípravu hlavného pojednávania, nezákonný spôsob vykonania dôkazov neprípustným čítaním špecifikovaných výpovedí a nepredložením špecifikovaných dôkazov, vykonanie hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti bez splnenia zákonných podmienok a nesprávne právne posúdenie zisteného skutku.

4. V ústavnej sťažnosti tiež sťažovateľ formuluje tvrdenie o nezákonom zložení senátu najvyššieho súdu, ktorý namietané štvrté dovolacie rozhodnutie vydal. Sťažovateľ na tomto mieste dôvodí, že bolo jeho dovolanie pridelené senátu 2TdoV v zložení JUDr. Hatala, JUDr. Kliment, JUDr. Serbová, JUDr. Farkaš a JUDr. Šišková, pričom JUDr. Hatala a JUDr. Kliment boli z rozhodovania vylúčení vzhľadom na to, že obaja rozhodovali o podanom odvolaní. JUDr. Serbovou bola vec pridelená ako sudcovi spravodajcovi JUDr. Piovarsymu, pričom JUDr. Štíft ako člen senátu 2TdoV bol rovnako vylúčený zo zákona z dôvodu rozhodovania na súde prvého stupňa. K zmene došlo aj v prípade členky senátu JUDr. Šiškovej, ktorej zanikla funkcia sudcu. O dovolaní napokon rozhodol senát v zložení JUDr. Kostolanská, JUDr. Farkaš, JUDr. Mozner, JUDr. Paluda a JUDr. Bargel. Sťažovateľ uvádza, že mu nie je zrejmé, akým spôsobom bola vec pridelená ako sudcovi spravodajcovi JUDr. Piovarsymu, ktorý nebol ani členom senátu 2TdoV a u ktorého podľa mienky sťažovateľa existoval dôvod na vylúčenie, keďže rozhodoval o jeho sťažnosti (uznesenie sp. zn. 4Tost/32/2011 z 22. novembra 2011) podanej proti prvostupňovému uzneseniu o neupustení od výkonu zvyšku trestu zákazu viesť motorové vozidlá. Ďalej upozorňuje, že z členov senátu 2TdoV v čase nápadu dovolania napokon o dovolaní rozhodovali iba JUDr. Farkaš a JUDr. Kostolanská, pričom mu nie je zrejmé, na základe akého postupu došlo k zaradeniu jednotlivých sudcov do senátu 2TdoV, keďže nebol o jednotlivých zmenách informovaný, a tak objektívne nemá možnosť si zákonnosť tohto zloženia preveriť. V závere dodáva, že JUDr. Bargel už v priebehu konania rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa

proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 16T/1/2 z 11. januára 2018, a tak mal byť z rozhodovania o dovolaní sťažovateľa vylúčený.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou argumentácie ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho označených práv svojvoľným prístupom najvyššieho súdu k preskúmaniu jeho dovolacích námietok subsumovaných pod uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. b),c), d), e) g) a i), teda že súd rozhodol v nezákonnom zložení; bolo porušené jeho právo na obhajobu zásadným spôsobom; hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky; vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania; rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Súčasťou argumentácie ústavnej sťažnosti je aj tvrdenie sťažovateľa o nezákonnom zložení senátu, ktorý namietané štvrté dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu vydal.

6. V rámci posúdenia opodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľa sa tak úlohou ústavného súdu stalo zodpovedanie otázky, či je právny záver najvyššieho súdu o nesplnení dovolacích dôvodov v kontexte sťažovateľom ponúknutej argumentácie, ktorú súčasne prezentuje aj v ústavnej sťažnosti, primerane odôvodnený a či interpretácia právnej úpravy aplikovanej najvyšším súdom v sťažovateľovom prípade neodporuje jej podstate a zmyslu. Pre uvedený účel sa ústavný súd podrobne oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného štvrtého dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu a v jeho rámci aj s obsahom dovolacích námietok, ktoré sťažovateľ v rámci tohto opravného prostriedku uplatnil.

7. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí v úvode odôvodnenia upozornil, že tretie dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté predchádzajúce dovolanie sťažovateľa, ktoré proti odvolaciemu rozhodnutiu najvyššieho súdu uplatnil, bolo preskúmané na základe ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorej ústavný súd svojím nálezom sp. zn. III. ÚS 530/2021 z 23. júna 2022 nevyhovel, keďže *„nenašiel žiadne vady, ktoré by zasiahli do ústavnoprávnej roviny, prípadne roviny práv vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy“*.

8. Najvyšší súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia v prvom rade vysporiadal s dovolacou námietkou sťažovateľa o nezákonnom zložení konajúceho prvostupňového krajského súdu, ktorý prijal druhý odsudzujúci rozsudok. Konštatoval, že zo strany krajského súdu došlo síce k pochybeniu, keď opatrením predsedu krajského súdu došlo k nesprávne zaradeniu dvoch sudkýň (Ľ. Králiková a D. Meszárosová) a zároveň nesprávne nezaradeniu jednej sudkyne (D. Veselovská) do tzv. koša, z ktorého sa náhodným výberom určoval druhý člen senátu, avšak napokon na základe náhodného výberu sa týmto druhým členom senátu stal sudca (P. Štíft), ktorý v trestnej veci sťažovateľa nerozhodoval ani v jednom z konaní o návrhu na povolenie obnovy konania, preto dovolací súd považoval zloženie senátu, ktorý napokon o obžalobe sťažovateľa na prvom stupni rozhodoval, za zákonné. Najvyšší súd tak uzavrel, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku naplnený nebol.

9. Vo vzťahu k sťažovateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu o zásadnom porušení práva sťažovateľa na obhajobu najvyšší konštatoval, že sa s opakovanou námietkou sťažovateľa o nedodržaní päťdňovej lehoty na prípravu hlavného pojednávania náležite vysporiadal už vo svojom predchádzajúcom treťom dovolacom rozhodnutí, ktorého odôvodnenie v tomto smere najvyšší súd citoval (pozri s. 13 druhý odsek namietaného štvrtého dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu).

10. V ďalšom bode najvyšší súd vylúčil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, teda tvrdenie sťažovateľa, že v jeho prípade došlo k vykonaniu hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti bez splnenia zákonných podmienok. Argumentoval, že postup konajúceho súdu, ktorý doručoval sťažovateľovi jednotlivé písomnosti prostredníctvom poštového orgánu, a nie elektronicky, bol súladný so zákonom, keďže trestné konanie vo veci sťažovateľa bolo vedené podľa Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005, pričom zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, na ktorý sťažovateľ poukazoval, nadobudol účinnosť až 1. novembra 2013, keď navyše aj Trestný poriadok účinný od 31. decembra 2005 obsahuje ustanovenie (§ 66a), podľa ktorého sa na trestné konanie nevzťahuje zákon o e-Governmente, ktorý upravuje elektronickú podobu výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci v rozsahu podľa osobitných predpisov, vo veciach práv, právom chránených záujmov a povinností fyzických osôb alebo právnických osôb. Uzavrel tak, že predvolania na hlavné pojednávanie boli sťažovateľovi doručené postupom, ktorý bol v súlade so zákonom, pričom sťažovateľ sám svojím ospravedlnením deklaroval vedomosť o konaní hlavného pojednávania, kde svoju neprítomnosť na predmetných termínoch hlavného pojednávania v súlade s Trestným poriadkom ospravedlnil a dal súhlas súdu prvého stupňa konať v jeho neprítomnosti. Súhlas sťažovateľa bol teda zo strany prvostupňového súdu prijatý v súlade s podmienkami stanovenými zákonom a bolo tak prípustné vykonať hlavné pojednávanie v sťažovateľovej neprítomnosti.

11. Najvyšší súd odmietol aj naplnenie sťažovateľom predostretého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, teda že v jeho veci konal sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Na tomto mieste v prvom rade konštatoval, že dovolaciu námietku týkajúcu sa nevyhlásenia sudcu R. Molnára v konaní pred prvostupňovým súdom, ktorý podľa sťažovateľa mal byť z konania vylúčený, keďže rozhodoval na prvostupňovom súde o jeho návrhu na povolenie obnovy konania, sťažovateľ predniesol opakovane po tom, čo už bola dovolacím súdom riadne zodpovedaná v jeho predchádzajúcom treťom dovolacom rozhodnutí. Najvyšší súd v nadväznosti na to citoval príslušnú časť odôvodnenia svojho predchádzajúceho rozhodnutia (pozri s. 17 druhý odsek namietaného štvrtého dovolacieho rozhodnutia). V druhom bode k argumentácii sťažovateľa, ktorý tvrdil, že nebolo rozhodnuté o námietke zaujatosti, ktorú uplatnil proti sudcom odvolacieho súdu (J. Kliment a P. Szabo), ktorý vydal v jeho trestnej veci prvý odsudzujúci rozsudok, najvyšší súd uviedol, že sťažovateľ proti týmto špecifikovaným sudcom vzniesol námietku zaujatosti na verejnom zasadnutí konanom 23. októbra 2008, pričom o tejto bolo rozhodnuté tak, že špecifikovaní sudcovia nie sú z vykonávania úkonov v trestnej veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 4To/2/2008 vylúčení. Uvedené rozhodnutie bolo napadnuté sťažnosťou sťažovateľa, na základe ktorej najvyšší súd uznesením sp. zn. 4Ndt/10/2008 z 29. októbra 2008 napadnuté rozhodnutie zrušil a sám rozhodol, že títo sudcovia nie sú z vykonávania úkonov v trestnej veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn.

4To/2/2008 vylúčení. Najvyšší súd tak konštatoval, že o predmetnej námietke zaujatosti rozhodnuté bolo a námietku sťažovateľa preto vyhodnotil ako neopodstatnenú. V treťom bode k argumentácii, v rámci ktorej sťažovateľ dôvodil, že sudca J. Kliment mal svoju zaujatosť oznámiť pre pomer k orgánu činnému v trestnom konaní, a to ku konajúcemu prokurátorovi, ktorý je jeho synovec (O. Repa), najvyšší súd dôvodil, že označený prokurátor síce vyhotovil v rámci vedeného trestného konania jednak správu o stave konania o námietke zaujatosti obvineného vznesenej proti Krajskej prokuratúre v Bratislave zo 7. júna 2017 a tiež zaslanie uznesenia generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 1. augusta 2017, ktorým bolo o uvedenej námietke rozhodnuté, avšak hlavného pojednávania sa zúčastňovali ako zástupcovia Krajskej prokuratúry v Bratislave odlišní špecifikovaní prokurátori a v odvolacom konaní tiež odlišný špecifikovaný prokurátor. Najvyšší súd ďalej dodal, že navyše v rozhodnom období, na ktoré sťažovateľ poukazuje, vo veci rozhodoval ústavný súd na podklade ústavnej sťažnosti podanej sťažovateľom, ktorý nálezom zo 4. novembra 2015 sp. zn. I. ÚS 302/2015 zrušil prvé dovolacie rozhodnutie, ktorým bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, a následne najvyšší súd opätovne o dovolaní sťažovateľa rozhodoval druhým dovolacím rozhodnutím, ktorým zrušil prvý odsudzujúci rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na opätovné prerokovanie a rozhodnutie. Najvyšší súd uviedol, že mu z tohto dôvodu nie je zrejmé, na základe akých skutočností sťažovateľ dospel k záveru, že v predmetnej trestnej veci vystupoval ako dozorkonajúci prokurátor O. Repa v čase od 13. augusta 2015 do 23. augusta 2017, pričom už uvedené dve podania, ktoré označený prokurátor vyhotovoval, najvyšší súd nepovažuje za také zásadné, aby zakladali dôvod na vylúčenie sudcu J. Klimenta z konania v predmetnej trestnej veci pre jeho pomer k špecifikovanému prokurátorovi ako jeho synovcovi.

12. K dovolacej námietke sťažovateľa obsahujúcej tvrdenia o nezákonom spôsobe vykonania dôkazov najvyšší súd uviedol, že sa s touto opakovanou námietkou sťažovateľa týkajúcou sa prečítania výpovede sťažovateľa z 5. decembra 2005 a tiež prečítania výpovedí svedkov z jednotlivých hlavných pojednávaní náležite vysporiadal v treťom dovolacom rozhodnutí, ktorého odôvodnenie v tomto smere najvyšší súd opäť citoval (pozri s. 20 druhý odsek namietaného rozhodnutia). Objasnil tiež, že v treťom dovolacom rozhodnutí zodpovedal aj ďalšiu opakovanú námietku sťažovateľa vzťahujúcu sa na jeho argumentáciu o nepredložení špecifikovaných dôkazov (originálov daňových priznaní) a aj v tomto prípade citoval jeho príslušnú časť (pozri s. 21 druhý odsek namietaného rozhodnutia).

13. Najvyšší súd v závere odôvodnenia svojho rozhodnutia odmietol aj sťažovateľom predstretý dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, v rámci ktorého sťažovateľ namietal nesprávnu právnu kvalifikáciu dôvodiac, že jeho konanie nenapĺňa žiadnu skutkovú podstatu trestného činu a tiež absenciu subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu argumentujúc, že pracovníka daňového úradu nemožno uviesť do omylu. Aj na tomto mieste objasnil, že ide o opakovanú dovolaciu námietku sťažovateľa, ktorá bola dovolacím súdom už zodpovedaná v treťom dovolacom rozhodnutí, zároveň citoval jeho príslušnú časť (pozri s. 23 tretí odsek namietaného štvrtého dovolacieho rozhodnutia).

14. Po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia namietaného štvrtého dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že sa s tvrdeniami sťažovateľa o arbitrárnosti záverov označeného rozhodnutia najvyššieho súdu nemôže stotožniť.

15. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že sťažovateľovi bolo jasne vysvetlené, že niektoré z jeho dovolacích námietok sú opakovaním argumentácie z predchádzajúceho dovolania, ktoré bolo tretím dovolacím rozhodnutím najvyššieho súdu odmietnuté a námietky posúdené ako nenaplnujúce zákonom vymedzené dovolacie dôvody. Odkazuje na závery svojho predchádzajúceho nálezu sp. zn. III. ÚS 530/2021 z 23. júna 2022, ktorým po preskúmaní tretieho dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu nevyhovet ústavnej sťažnosti sťažovateľa, pretože v uvedenom rozhodnutí „*nenášiel žiadne vady, ktoré by zasiahli do ústavnoprávnej roviny, prípadne roviny práv vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy*“.

16. Pokiaľ ide o odpoveď najvyššieho súdu na sťažovateľom namietané pochybenie pri kreovaní senátu prvostupňového krajského súdu, ktorý prijal druhý odsudzujúci rozsudok, v zásade je nutné sa so záverom najvyššieho súdu o nenaplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku stotožniť. V zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) totiž nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Z obsahu odvolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu je totiž celkom zrejmé, že odvolacia argumentácia sťažovateľa námietku o nesprávnom zaradení dvoch špecifikovaných sudkýň a zároveň nesprávnom nezaradení jednej špecifikovanej sudkyne do tzv. výberového koša neobsahovala, a teda aj keď dovolací súd uznal, že k takémuto pochybeniu došlo, túto argumentáciu nebolo možné v rámci rozhodovania o dovolaní sťažovateľa zohľadniť, keďže ju sťažovateľ mohol v predchádzajúcej etape konania uplatniť, avšak neuplatnil.

17. Ako vyčerpávajúcu a zároveň logickú ústavný súd hodnotí argumentáciu najvyššieho súdu, v rámci ktorej bolo sťažovateľovi jasne vysvetlené, že súhlas sťažovateľa na konanie hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti bol konajúcemu súdu zo strany sťažovateľa jednoznačne deklarovaný, keď sťažovateľ reagoval na predvolanie doručené mu v súlade s vtedajšou právnou úpravou. Totižto ani minulé a ani súčasná právna úprava neukladá orgánom verejnej moci v rámci trestného konania povinnosť doručovať účastníkom konania písomnosti elektronickou formou. Konajúci súd akceptoval ospravedlnenie sťažovateľa z jeho neúčasti na hlavnom pojednávaní a poskytnutý súhlas s konaním hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti. Hlavné pojednávanie bez prítomnosti sťažovateľa bolo za takýchto okolností vykonané v súlade so zákonom.

18. Najvyšší súd tiež preukázateľne vyvrátil opodstatnenosť námietky sťažovateľa, resp. jeho tvrdenie, že v rámci odvolacieho konania vedeného pred najvyšším súdom pod sp. zn. 4To 2/2008 nebolo rozhodnuté o námietke zaujatosti uplatnenej proti členom senátu najvyššieho súdu J. Klimentovi a P. Szabovi, keď poukázal na konkrétne rozhodnutia, ktorými bolo o námietke riadne rozhodnuté. Pokiaľ ide o podanie sťažovateľa z 8. februára 2009 označené ako námietka zaujatosti, na ktoré v ústavnej sťažnosti odkazuje a ktoré adresoval najvyššiemu súdu po vydaní prvého odsudzujúceho rozsudku, teda po právoplatnom skončení veci, ústavný súd sa stotožňuje so stanoviskom všeobecných súdov, ktoré sťažovateľovi jasne vysvetlili, že zo samej podstaty inštitútu námietky zaujatosti je zrejmé, že je možné uplatniť ju v rámci vedeného prebiehajúceho trestného konania, nie však v právoplatne ukončenej veci.

19. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd presvedčivo a vyčerpávajúco zodpovedal aj otázku prípadnej zaujatosti konajúceho sudcu odvolacieho súdu J. Klimenta, ktorú sťažovateľ odôvodňoval jeho príbuzenským pomerom k špecifikovanému prokurátorovi vystupujúcemu v rámci vedeného

trestného konania. Najvyšší súd predostrel interpretáciu konkrétnej situácie v trestnej veci sťažovateľa, kde samotnú existenciu príbuzenského pomeru medzi špecifikovaným sudcom a prokurátorom (strýko – synovec) nevyhodnotil ako relevantnú s prihliadnutím na skutočnosť, že špecifikovaný prokurátor nemal v dotknutej trestnej veci postavenie dozorujúceho prokurátora zastupujúceho stranu obžaloby (predovšetkým na hlavnom pojednávaní), a kde jeho participácia na vedenom trestnom konaní bola nepatrná, keďže zahŕňala iba dva (dalo by sa povedať technické) úkony (správa o stave konania o námietke zaujatosti a zaslanie uznesenia generálneho prokurátora o tejto námietke). Na tomto mieste ústavný súd konštatuje, že predstretá interpretácia najvyššieho súdu nie je v rozpore s aktuálnou judikatúrou ústavného súdu, ktorý v rámci svojej rozhodovacej činnosti označil za teoreticky problematický (nie však sám osebe, ale v spojení s ďalšími relevantnými skutočnosťami) príbuzenský pomer medzi konajúcim sudcom a prokurátorom majúcim postavenie dozorujúceho prokurátora (pozri nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 39/2021 z 22. júna 2021, bod 27 a nasl.).

20. Podľa názoru ústavného súdu bolo sťažovateľovi náležite a logicky vysvetlené, že v jeho prípade nebol naplnený ani jeden z ním uplatnených dovolacích dôvodov. Dovolací súd ústavne akceptovateľným spôsobom reagoval na dovolacie námietky sťažovateľa a primeraným spôsobom zodpovedal všetky relevantné právne otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Výklad právnych noriem realizovaný najvyšším súdom nevykazuje znaky arbitrárnosti alebo jeho nezlučiteľnosti s právami zaručenými ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti namietaného dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Ústavný súd navyše poukazuje na právny názor ustálený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 173/07).

21. Ústavný súd v neposlednom rade posúdil aj sťažovateľom formulovanú námietku, resp. jeho tvrdenie o nezákonnom zložení senátu najvyššieho súdu, ktorý namietané štvrté dovolacie rozhodnutie prijal. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom určené predpoklady na výkon sudcovskej funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a bol určený na prejednanie konkrétnej veci v súlade s rozvrhom práce súdu (III. ÚS 116/06). Tvrdenie sťažovateľa o tom, že nemal objektívnu možnosť overiť si zákonnosť zloženia senátu dovolacieho súdu, a preto senát, v ktorom sa pôvodné zloženie členov senátu zmenilo, považuje za nezákonný, nemožno akceptovať. Rozvrh práce súdu je prijímaný práve na ten účel, aby vopred jasne stanovil pravidlá určovania zákonného sudcu, kde prostredníctvom jeho obsahu je možné si overiť, či sa prípadné zmeny v osobe (osobách) zákonného sudcu uskutočnili v súlade s vopred určenými pravidlami vyplývajúcimi z príslušného rozvrhu práce. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti obsadenie senátu dovolacieho súdu nijako nekonfrontoval s obsahom rozvrhu práce, resp. nepredložil žiadne konkrétne informácie o tom, ktoré časti rozvrhu práce neboli pri obsadzovaní konajúceho súdu rešpektované, resp. boli porušené. Všeobecné tvrdenie sťažovateľa, že k zmenám došlo, no on nebol

o ich dôvode informovaný, nie sú postačujúce, resp. nepreukazujú opodstatnenosť tvrdenia sťažovateľa, že zloženie senátu dovolacieho súdu bolo nezákonné. Takisto nekonkrétne je dodatočná argumentačná námietka sťažovateľa, že člen konajúceho senátu dovolacieho súdu JUDr. Bargel mal byť z rozhodovania o dovolaní sťažovateľa vylúčený. Sťažovateľ na tomto mieste uvádza spisovú značku rozhodnutia, na ktorom mal tento člen senátu v minulosti participovať, nekonkretizuje však, o aké skoršie rozhodovanie išlo, keďže pri posúdení aplikácie § 31 ods. 3 Trestného poriadku je relevantným krokom práve zodpovedanie otázky, či išlo alebo nešlo o skoršie rozhodovania sudcu vo veci samej (v merite veci).

22. S prihliadnutím na uvedené čiastkové závery ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

23. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu